

Zadanie egzaminacyjne

Na stanowisku egzaminacyjnym złoŹ ogłowie, z nachrapnikiem kombinowanym i siodło. Wepnij strzemiona w siodło. Skontroluj zamki mocujące pułsiska, aby były w prawidłowej pozycji. Wepnij popręg i czaprak. Zgłoś Przewodniczącemu ZN, przez podniesienie ręki, gotowość do prezentacji złożonego ogłowia i siodła.

Następnie przygotuj konia do treningu – wyczyść go, załóŹ ochraniacze oraz osiodłaj i okiełznaj z wykorzystaniem złożonego sprzętu. Założony sprzęt dopasuj do konia. Zgłoś Przewodniczącemu ZN poprzez podniesienie ręki gotowość do prezentacji okiełznania i osiodłania konia.

Po otrzymaniu akceptacji przeprowadź konia na rozprężalnię. Dosiądź go i rozpręż przez 20 minut (stępa, klus i zagalopowania). W czasie rozprężania konia zachowuj się zgodnie z zasadami obowiązującymi na ujeżdŹalni i zwracaj uwagę na innych zdających.

Masz prawo wykonać dwa próbne skoki na dowolnych przeszkodach, które nie będą oceniane.

Po rozprężeniu konia zgłoś egzaminatorowi, przez podniesienie ręki, gotowość do wykonywania przejazdu według następującego programu:

1. A – wjazd klusem roboczym
2. X – zatrzymanie, nieruchomość, ukłón, ruszyć klusem roboczym
3. C – w lewo
4. HEKAFBMCHEK – koło wokół ujeżdŹalni klusem anglezowanym
5. K – w lewo półsiadem przez cavaletti, dalej półsiadem do F
6. F – w lewo, klusem w półsiadzie
7. CXC – koło w lewo o średnicy 20 m klusem anglezowanym
8. HX – najazd klusem na przeszkodę nr 2, za przeszkodą klusem roboczym
9. F – w prawo klusem roboczym
10. AXA – koło o średnicy 20 m klusem ćwiczebnym
11. KEHCMBF – zagalopowanie i galop w pełnym siadzie
12. F – przejście do półsiadu i najazd na przeszkodę nr 3, za przeszkodą galopem w półsiadzie
13. M – przejście do klusa ćwiczebnego
14. H – przejście do stępa roboczego
15. E – zatrzymanie, nieruchomość 5 sekund, ruszyć klusem ćwiczebnym
16. A – wjazd klusem ćwiczebnym na linię środkową
17. X – zatrzymanie i ukłón

Po zakończeniu przejazdu występuj konia i odprowadź go na stanowisko egzaminacyjne. Rozsiodłaj konia i wprowadź go do boksu. Rozetrzyj nogi i grzbiet konia. Doprowadź sprzęt do stanu wyjściowego i uporządkuj stanowisko egzaminacyjne.

Wszystkie czynności egzaminacyjne powinny być wykonywane w obecności egzaminatora.

W trakcie wykonywania zadania egzaminacyjnego zdający musi mieć kask ochronny na głowie.

Na prośbę zdającego program do przejazdu może być czytany przez asystenta technicznego.

Przed przystąpieniem do wykonania zadania obowiązkowo zapoznaj się z Instrukcją bezpiecznego zachowania podczas pracy z końmi zamieszczoną w arkuszu egzaminacyjnym. Podczas wykonywania zadań przestrzegaj przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 180 minut.

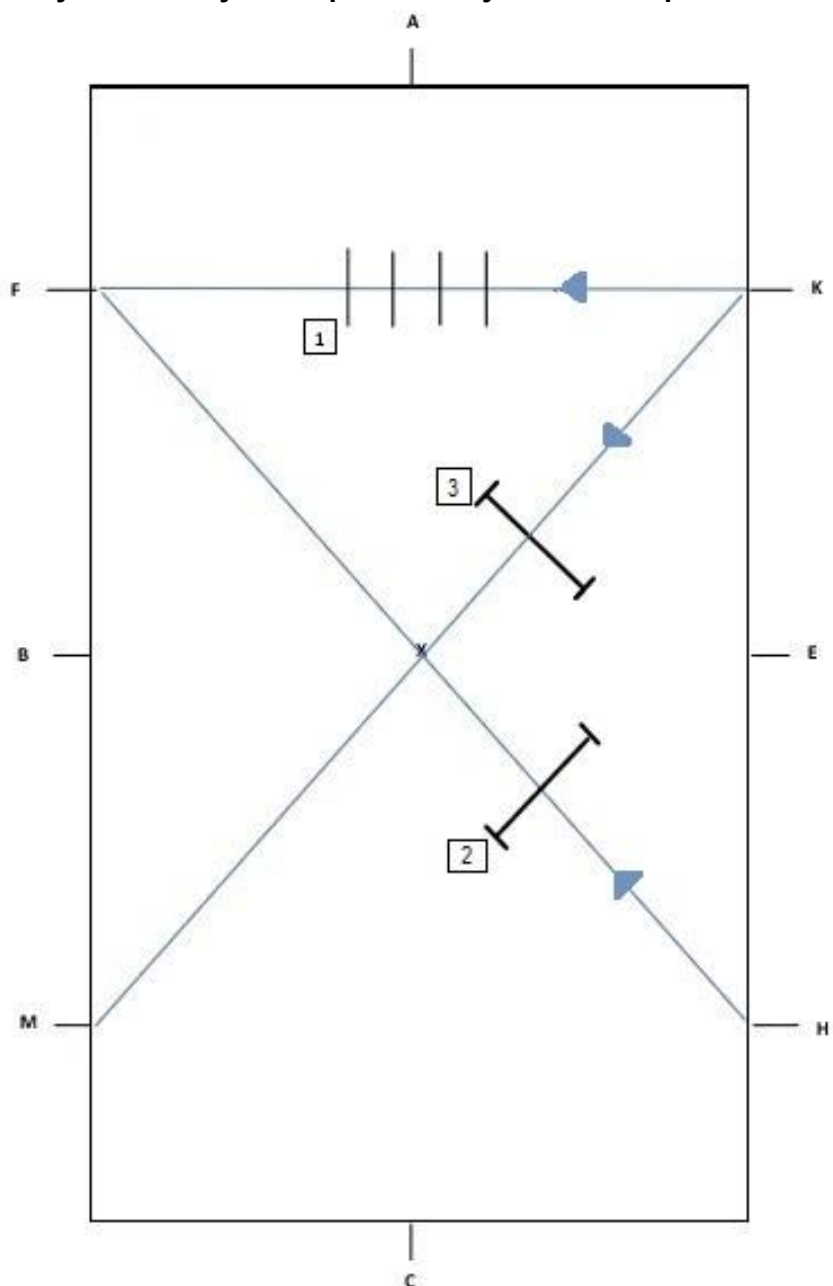
Ocenie będą podlegać 2 rezultaty:

- ogłowie przygotowane do treningu,
- siodło przygotowane do treningu

oraz

przebieg zakładania ogłowia i postępowanie z koniem po jeździe, prezentacji przejazdu skokowego - najazdy na cavaletti i skoki przez stacjonaty, prezentacji elementów ujeżdżeniowych.

Rysunek 1. Rysunek pomocniczy ustawienia przeszkód

1 - cavaletti,

2 – stacjonata o wysokości 50 cm - skok z kłusa

3 - stacjonata - o wysokości 60 cm - skok z galopu

— - linie pomocnicze do wyznaczenia najazdu na przeszkody

Instrukcja bezpiecznego zachowania podczas pracy z końmi

1. Przed wejściem do boks zasygnalizuj swoją obecność koniowi głosem.
2. Przy koniu nie wykonuj gwałtownych ruchów oraz nie wydawaj dźwięków mogących niepokoić zwierzęta.
3. Prace pielęgnacyjne przy koniu wykonuj po uprzednim jego uwiązaniu bezpiecznym węzłem.
4. Podchodź do konia z przodu lub z boku – najlepiej po raz pierwszy z jego lewej strony.
5. Nie podchodź do konia od tyłu bez uprzedniego zwrócenia na siebie jego uwagi, poczekaj na jego reakcję by prawidłowo zinterpretować zachowanie konia.
6. Przechodząc na drugą stronę konia przechodź przed głową konia lub pod jego szyją, jednocześnie jedną ręką nie trać kontaktu z ciałem konia.
7. Przechodząc za zadem konia, dotykaj zadu ręką i odzywaj się do konia.
8. Prowadząc konia, idź zawsze po jego lewej stronie, na wysokości głowy, trzymając w ręku wodze, uwiąz lub lonżę.
9. Przy wyprowadzaniu ze stajni jednocześnie dwóch lub więcej koni, w czasie prowadzenia zachowuj od poprzednika odległość co najmniej 5 m, by nie naprowadzać konia na ogon poprzednika. Taką samą odległość zachowuj podczas zatrzymania.
10. Nie dopuszczaj, aby podczas postoju konie obwąchiwały się lub wzajemnie podgryzały.
11. Zachowuj szczególną ostrożność przy podnoszeniu kończyn konia i czyszczeniu lub myciu kopyt – rób to od przodu, a nie od tyłu.
12. Dosiadaj konia i zsiadaj lub wykonuj czynności związane z wykonywaniem zadania egzaminacyjnego na polecenie egzaminatora lub asystenta technicznego.
13. Przed osiodelaniem konia lub założeniem uprząży sprawdź stan ogłowia, a w szczególności pasków policzkowych i wodzy, pułsik, popręgu i przystuł, pasów pociągowych.
14. Podprowadzaj konia do korytarza podczas skoków luzem na linie lub uwiązcie przewleczonym przez kółko wędzidłowe.
15. Nie popędzaj konia linką ani palcatem w czasie podprowadzania do przeszkody.
16. Wskazane jest, aby podeszwa buta jeźdźcy powinna być gładka od szpiców aż do obcasa.
17. Stopa powinna opierać się w strzemieniu najszerszą częścią, nigdy nie wkładaj stopy do strzemion aż po obcas.
18. Siedząc na koniu, nie wypuszczaj z rąk wodzy, dosiad musi być stabilny.
19. Podczas jazdy konnej należy przestrzegać ogólnie obowiązujących zasad ruchu:
 - obowiązuje ruch lewostronny, tzn. jeźdźcy mijają się lewymi rękami,
 - pierwszeństwo na pierwszym śladzie ma koń jadący szybszym chodem,
 - jeździec ustępujący powinien zjechać na drugi ślad tak, aby zachować odpowiednio bezpieczną odległość,
 - w przypadku gdy mijają się konie, z których jeden porusza się po ścianie, a drugi wykonuje koło/woltę, ten drugi (będący na kole/wolcie) zmniejsza promień wykonywanej figury (zacieśnia je) i pozostawia ścianę dla konia poruszającego się po niej. W tym wypadku nie obowiązuje zasada lewej ręki. Podobnie postępujemy w przypadku wykonywania wężyka i serpentyny,
 - podczas jazdy nie najeżdżaj na konia poprzedzającego, przy wyprzedzaniu zachowaj odstęp co najmniej 3 m od wyprzedzanego konia – tak samo przy mijaniu.
20. Zakończ jazdę, gdy koń jest odpowiednio występowany.

Wskazania dla ośrodków egzaminacyjnych dotyczące przygotowania stanowisk egzaminacyjnych do części praktycznej egzaminu

Symbol i nazwa kwalifikacji: **ROL.01 Jeździectwo i trening koni**

Opis wyposażenia ośrodka egzaminacyjnego

1. Miejsce egzaminowania - pomieszczenie wyposażone w jednoosobowe stanowiska egzaminacyjne zapewniające samodzielne wykonanie zadania egzaminacyjnego, spełniające wymagania wynikające z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska.

Tabela 1. Wyposażenie miejsca egzaminowania

Lp.	Wyposażenie dodatkowe i uzupełniające	Jednostka miary	Liczba
1.	Stolik i krzesła dla zespołu nadzorującego	szt.	w zależności od składu zespołu
2.	Stolik i krzesło dla egzaminatora	szt.	1
3.	Stolik i krzesło dla obserwatora	szt.	1
4.	Tablica szkolna/plansza do zapisania czasu rozpoczęcia i zakończenia pracy zdających (kreda lub pisak)	szt.	1
5.	Zegar	szt.	1
6.	Apteczka	szt.	1
7.	Kosz na odpadki	szt.	1
8.	Długopis (zapasowy dla zdających)	szt.	wg potrzeb
9.	Identyfikator dla zdającego (oznaczony numerem stanowiska)	szt.	= liczbie zdających na zmianie
10.	Identyfikator dla zespołu nadzorującego (oznaczony wyłącznie napisem: PRZEWODNICZĄCY ZESPOŁU NADZORUJĄCEGO lub EGZAMINATOR)	szt.	dla każdej osoby
11.	Identyfikator dla obserwatora (oznaczony wyłącznie napisem: OBSERWATOR)	szt.	1
12.	Identyfikator dla asystenta technicznego (oznaczony wyłącznie napisem: ASYSTENT)	szt.	1
13.	Komputer stacjonarny lub laptop lub tablet z dostępem do Internetu, do dyspozycji egzaminatora do wprowadzenia ocen do systemu informatycznego	szt.	1

2. Opis stanowiska egzaminacyjnego

W skład stanowiska egzaminacyjnego wchodzi:

- indywidualne stanowisko do pisania – biurko lub stolik i krzesło,
- stajnia boksowa zaopatrzona w koniowiąż, do przygotowania konia - miejsce do pielęgnacji, podłoga nieśliska, równa, powierzchnia umożliwiająca przechodzenie obok koni,
- plac treningowy min. 20 x 40 m, na którym zdający będzie wykonywał przejazd egzaminacyjny,
- koń wierzchowy, stojący spokojnie na uwiązach/uwiązach podczas czyszczenia, podający cztery nogi do czyszczenia, przyuczony do siodłania i kielznania, 1 koń na 1 zdającego, z umiejętnościami swobodnego poruszania się we wszystkich chodach potrafiący pracować pod siodłem,
- szatnia lub pomieszczenie do przebierania się zdających w strój jeździecki.

Przy każdym stanowisku ustawiony sprzęt według poniższego wykazu.

Tabela 2. Wyposażenie stanowiska egzaminacyjnego dla 1 zdającego

Lp.	Nazwa	Istotne funkcje - parametry techniczno-eksploatacyjne/uwagi	Jednostka miary	Liczba
Urządzenia, narzędzia pomocnicze, środki ochrony indywidualnej				
1.	Koń wierzchowy	bezpieczny, zrównoważony, spokojny, tolerujący różnych jeźdźców, jezdny z umiejętnościami swobodnego poruszania się we wszystkich chodach, potrafiący pracować pod siodłem i wykonujący podstawowe figury ujeżdżeniowe i skoki do 80 cm	szt.	1
2.	Kantar stajenny	indywidualny dla konia	szt.	1
3.	Uwiaz	indywidualny dla konia	szt.	1
4.	Kopystka	indywidualna dla konia	szt.	1
5.	Zgrzebło	indywidualne dla konia, gumowe lub plastikowe, do oczyszczania szczotki włosianej	szt.	1
6.	Szczotka włosiana	indywidualna dla konia, do czyszczenia sierści konia	szt.	1
7.	Szczotka do grzywy i ogona	do czesania długich włosów	szt.	1
8.	Miękka ściereczka	do pielęgnacji głowy	szt.	4
9.	Siodło skokowe lub ogólnoużytkowe	indywidualne dla konia, popręg ma być odpięty od przystułów i położony osobno. Puśliska mają być wyciągnięte z zamków i położone osobno np. przewieszone przez siodło. Zamki w siodle mają być w pozycji „otwartej”. Strzemiona zdjęte z puśliszek - położone na podłodze obok siodła. Wypięte podtybinki / tybinki małe – położone przy siodle.	szt.	1
10.	Ogłowie z wędzidłem podwójnie łamanym i nachrapnikiem kombinowanym	indywidualne dla konia, rozłożone na pojedyncze części, które mają leżeć oddzielnie, na stanowisku ucznia	szt.	1
11.	Czaprak	górne paski na rzepy, dolne w formie szlufek na popręg	szt.	1
12.	Ochroniacze treningowe	na nogi przednie i tylne	komplet	1
14.	Stojak na siodło – tzw. Kobyłka. Ewentualnie można wykorzystać wieszaki na boksach lub krzesło		szt.	1

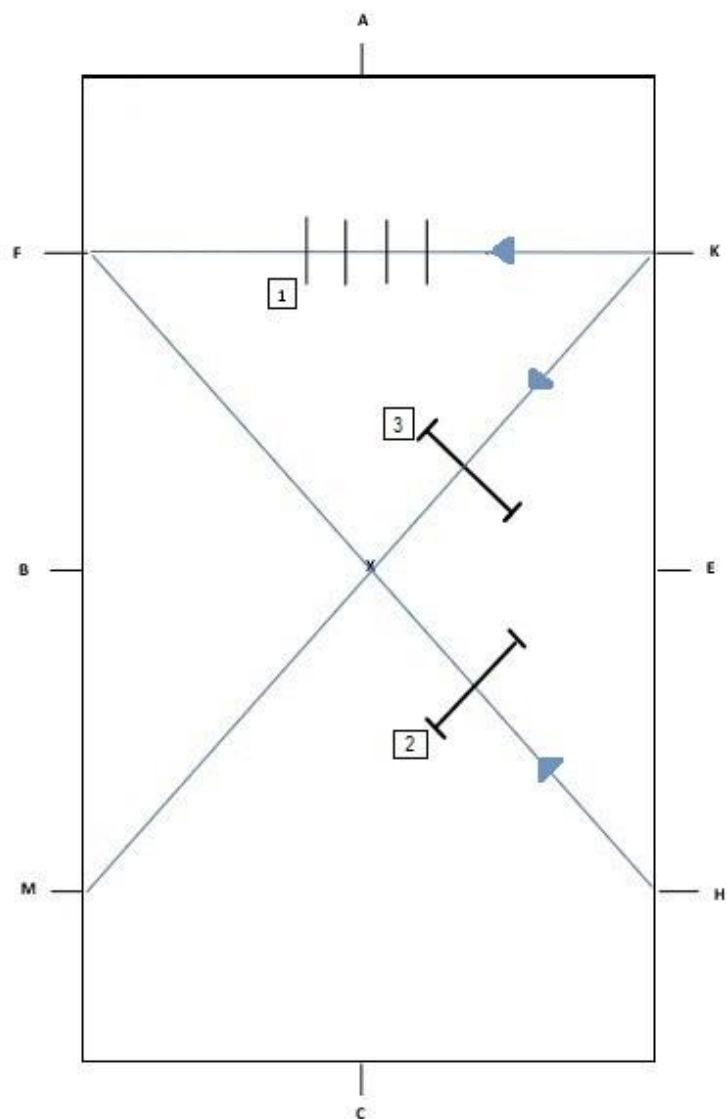
Ogłowie ma być rozłożone na części je budujące, które mają leżeć oddzielnie, obok siebie na stanowisku ucznia.

Z siodła mają być wypięte oba puśliska i zdjęte z nich strzemiona, wypięte obie podtybinki / tybinki małe, odpięty popręg. Wszystkie części mają leżeć oddzielnie, obok siebie na stanowisku ucznia. Maszynki / zamki puślisk mają być w pozycji otwartej. Czaprak ma leżeć oddzielnie, w pobliżu siodła.

Tabela 2a. Wyposażenie stanowiska wspólnego dla kilku zdających

Lp.	Nazwa	Istotne funkcje - parametry techniczno-eksploatacyjne/uwagi	Jednostka miary	Liczba	Dla ilu zdających
1.	Plac treningowy	trawiasty lub piaszczysty, o minimalnych wymiarach 20 x 40 m, podłoże piaszczyste lub trawiaste, ogrodzony, lub powierzchnia na dużym placu wydzielony poprzez szranki, w formie prostokąta	szt.	1	3
2.	Oznaczenia literowe na czworoboku	Litery ustawione na czworoboku, zgodnie z przyjętymi zasadami (odległościami)	szt.	min. 8	3
3.	Stojaki do przeszkód	Przystosowane do umocowania kłódek bezpiecznych	szt.	4	3
4.	Drągi do przeszkód	Długość min. 3 metry	szt.	4	3
5.	Kłódki bezpieczne	Dopasowane sposobem mocowania do stojaków	szt.	4	3
6.	Cavaletti	Długość min. 3 metry, w przypadku braku cavaletti dopuszczalne są drągi uniesione podstawkami na wysokość min. 15-20 cm nad ziemią, ustawione na kłus w odległości 1,30m od siebie. W przypadku wykorzystania mniejszych koni w egzaminie, można zmniejszyć odległości o 10 cm. Niedopuszczona jest zamiana cavaletti na drągi położone na ziemi!	szt.	4	3

Rysunek pomocniczy rozmieszczenia przeszkód i cavaletti na placu treningowym.

- 1 - cavaletti,
- 2 - stacjonata o wysokości 50 cm - skok z klusa
- 3 - stacjonata - o wysokości 60 cm - skok z galopu
- - linie pomocnicze do wyznaczenia najazdu na przeszkody

Tabela 2b. Wyposażenie indywidualne zdającego

Lp.	Indywidualny strój zdającego	Dla 1 zdającego
1.	Buty do jazdy konnej	1
2.	Bryczesy treningowe	1
3.	Kask ochronny jeździecki z atestem	1
4.	Kurtka, bluza, koszula, rajtrok (w zależności od warunków pogodowych)	1
5.	Bat skokowy o długości - 50 - 75 cm	1
6.	Rękawiczki jeździeckie	1

Tabela 3. Materiały zużywane w całości do wykonania zadania praktycznego dla 1 zdającego

Lp.	Nazwa materiału/podzespołu/ części/elementu zamiennego/ surowca/półproduktu/usługi	J.m.	Ilość na 1 stanowisko	Orientacyjna cena jednostkowa [zł]	Szacunkowy koszt dla 1 zdającego [zł]
1.	Koń (utrzymanie)			100,00	100,00
Razem					100,00

Na każdym stanowisku powinien być przygotowany oddzielny koń.

II. Wskazówki/informacje dotyczące przygotowania stanowisk egzaminacyjnych

Uwagi do przygotowania placu treningowego/ krytej ujeżdżalni:

1. Podłoże piaszczyste lub trawiaste.
2. Ogrodzony plac.
3. Wejście i wyjście z miejsca, na którym pracuje koń w czasie egzaminu musi być zamknięte.

Uwagi dotyczące koni:

1. Konie łagodne, spokojne, chętne do współpracy (klacze lub wałachy).
2. Zdający losują konie na egzamin.

Uwagi dotyczące miejsca czyszczenia koni:

1. Zaleca się przygotowywać konie do egzaminu w miejscu, do którego są przyzwyczajone.
2. W stajni należy wyznaczyć miejsce do uwiązania 1-3 koni.
3. Konie wiążemy w bezpiecznej odległości od siebie.
4. Na uwiązach stosujemy węzły bezpieczeństwa.
5. Miejsce czyszczenia koni ma umożliwić egzaminatorowi swobodny i bezpieczny dostęp do koni i zdających oraz swobodną obserwację wszystkich zdających podczas egzaminu.
6. Dozwolone jest czyszczenie koni w boksach.

Uwagi dotyczące kolejności wykonywania ćwiczeń przez zdających:

1. Stanowisko zdającego może składać się z dwóch części:
 - a. w sali, w której uczeń koduje arkusz i składa sprzęt jeździecki.
 - b. w stajni, w miejscu przygotowania konia.

2. Na każdym stanowisku indywidualnym należy wyłożyć sprzęt według wykazu z tabeli 2. Sprzęt jeździecki (siodło i ogłowie) może być położony na stoliku zdającego – ogłowie a siodło na przygotowanym stojaku – tzw. kobyłce. Sprzęt do pielęgnacji konia może znajdować się w stajni, bezpośrednio przy boksie konia.
3. Dla każdego zdającego należy zapewnić powierzchnię w stajni umożliwiającą bezpieczne i samodzielne wykonywanie czynności egzaminacyjnych, zaleca się w pierwszej części zadania wykorzystanie dużej sali egzaminacyjnej, aby egzaminator swobodnie mógł obserwować czynności zdających.
4. Zdający czyszczą i przygotowują – kielznąją i siodłają konie do egzaminu jednocześnie. Po ocenie egzaminatora i na jego polecenie wszyscy zdający jednocześnie wychodzą na plac treningowy, prowadząc konie w rękę, następnie dosiadają i rozprężają konie.
5. Po tym czasie pierwszy zdający wykonuje przejazd, pozostali czekają, na drugiej części ujeżdżalni lub stępują tak aby nie zakłócać przejazdu egzaminacyjnego.
6. Zdający wykonują przejazdy w kolejności wskazanej przez egzaminatora.
7. Zdający schodzą z ujeżdżalni / placu treningowego w kolejności wskazanej przez egzaminatora, z końmi w rękę.
8. Po ewentualnym upadku zdającego z konia, o kontynuacji egzaminu decyduje PZE po konsultacji z egzaminatorem i asystentem technicznym oraz zdającym. Informację o zaistniałym zdarzeniu należy odnotować w protokole egzaminacyjnym.

Uwaga! Program przejazdu do wykonania na egzaminie powinien być wydrukowany i przekazany asystentowi przed egzaminem, aby umożliwić odczytanie kolejnych ćwiczeń zdającemu, jeśli zgłosi taką potrzebę.

1. A – wjazd kłusem roboczym
2. X – zatrzymanie, nieruchomość, ukłon, ruszyć kłusem roboczym
3. C – w lewo
4. HEKAFBMCHEK – koło wokół ujeżdżalni kłusem anglezowanym
5. K – w lewo półsiadem przez cavaletti, dalej półsiadem do F
6. F – w lewo, kłusem w półsiadzie
7. CXC – koło w lewo o średnicy 20 m kłusem anglezowanym
8. HX – najazd kłusem na przeszkodę nr 2, za przeszkodą kłusem roboczym
9. F – w prawo kłusem roboczym
10. AXA – koło o średnicy 20 m kłusem ćwiczebnym
11. KEHCMBF – zagalopowanie i galop w pełnym siadzie
12. F – przejście do półsiadu i najazd na przeszkodę nr 3, za przeszkodą galopem w półsiadzie
13. M – przejście do klusa ćwiczebnego
14. H – przejście do stępa roboczego
15. E – zatrzymanie, nieruchomość 5 sekund, ruszyć kłusem ćwiczebnym
16. A – wjazd kłusem ćwiczebnym na linię środkową
17. X – zatrzymanie i ukłon

III. Kalkulacja kosztów wykonania zadania w przeliczeniu na jednego zdającego

Element wyceny	Szacunkowy koszt brutto [zł]	Uwagi
Materiały zużywane w całości niezbędne do wykonania zadania praktycznego dla 1 zdającego	100,00	<i>Na każdym stanowisku powinien być przygotowany dla każdego zdającego oddzielny koń</i>
Materiały wielokrotnie wykorzystywane przez zdających	–	-
Materiały potrzebne do przygotowania jednego stanowiska egzaminacyjnego przez ośrodek egzaminacyjny	0,00	-
Ogółem	100,00	-

Instrukcja bezpiecznego zachowania podczas pracy z końmi

1. Przed wejściem do boksu zasygnalizuj swoją obecność koniowi głosem.
2. Przy koniu nie wykonuj gwałtownych ruchów oraz nie wydawaj dźwięków mogących niepokoić zwierzęta.
3. Prace pielęgnacyjne przy koniu wykonuj po uprzednim jego uwiązaniu bezpiecznym węzłem.
4. Podchodź do konia z przodu lub z boku – najlepiej po raz pierwszy z jego lewej strony.
5. Nie podchodź do konia od tyłu bez uprzedniego zwrócenia na siebie jego uwagi, poczekaj na jego reakcję by prawidłowo zinterpretować zachowanie konia.
6. Przechodząc na drugą stronę konia przechodź przed głową konia lub pod jego szyją, jednocześnie jedną ręką nie trać kontaktu z ciałem konia.
7. Przechodząc za zadem konia, dotykaj zadu ręką i odzywaj się do konia.
8. Prowadząc konia, idź zawsze po jego lewej stronie, na wysokości głowy, trzymając w ręce wodze, uwiąz lub lonżę.
9. Przy wyprowadzaniu ze stajni jednocześnie dwóch lub więcej koni, w czasie prowadzenia zachowuj od poprzednika odległość co najmniej 5 m, by nie naprowadzać konia na ogon poprzednika. Taką samą odległość zachowuj podczas zatrzymania.
10. Nie dopuszczaj, aby podczas postoju konie obwąchiwały się lub wzajemnie podgryzały.
11. Zachowuj szczególną ostrożność przy podnoszeniu kończyn konia i czyszczeniu lub myciu kopyt – rób to od przodu, a nie od tyłu.
12. Dosiadaj konia i zsiadaj lub wykonuj czynności związane z wykonywaniem zadania egzaminacyjnego na polecenie egzaminatora lub asystenta technicznego.
13. Przed osiodłaniem konia lub założeniem uprząży sprawdź stan ogłowia, a w szczególności pasków policzkowych i wodzy, puślik, popręgu i przystuł, pasów pociągowych.
14. Podprowadzaj konia do korytarza podczas skoków luzem na linie lub uwiązie przewleczonym przez kółko wędzidłowe.
15. Nie popędzaj konia linką ani palcatem w czasie podprowadzania do przeszkody.
16. Wskazane jest, aby podeszwa buta jeźdźcy powinna być gładka od szpiców aż do obcasa.
17. Stopa powinna opierać się w strzemieniu najszerszą częścią, nigdy nie wkładaj stopy do strzemion aż po obcas.

18. Siedząc na koniu, nie wypuszczaj z rąk wodzy, dosiad musi być stabilny.
19. Podczas jazdy konnej należy przestrzegać ogólnie obowiązujących zasad ruchu:
 - obowiązuje ruch lewostronny, tzn. jeźdźcy mijają się lewymi rękami,
 - pierwszeństwo na pierwszym śladzie ma koń jadący szybszym chodem,
 - jeździec ustępujący powinien zjechać na drugi ślad tak, aby zachować odpowiednio bezpieczną odległość,
 - w przypadku gdy mijają się konie, z których jeden porusza się po ścianie, a drugi wykonuje koło / woltę , ten drugi (będący na kole / wolcie) zmniejsza promień wykonywanej figury (zacieśnia je) i pozostawia ścianę dla konia poruszającego się po niej. W tym wypadku nie obowiązuje zasada lewej ręki. Podobnie postępujemy w przypadku wykonywania wężyka i serpentyny,
 - podczas jazdy nie najeżdżaj na konia poprzedzającego, przy wyprzedzaniu zachowaj odstęp co najmniej 3 m od wyprzedzanego konia – tak samo przy mijaniu.
20. Zakończ jazdę gdy koń jest odpowiednio występowany.